

# کارآفرینی و توسعه آن در دانشگاه

مؤلف: دکتر رمضان جهانیان

عضو هیأت علمی دانشگاه آزاد اسلامی واحد کرج

|                     |                                                                                            |
|---------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------|
| سرشناسه             | : جهانیان، رمضان، ۱۳۳۷ -                                                                   |
| عنوان و نام پدیدآور | : کارآفرینی و توسعه آن در دانشگاه/ مولف رمضان جهانیان.                                     |
| مشخصات نشر          | : تهران: دانشگاه آزاد اسلامی، سازمان چاپ و انتشارات؛ کرج: دانشگاه آزاد اسلامی (کرج)، ۱۳۹۰. |
| مشخصات ظاهری        | : ۱۸۲ص: مصور، جدول.                                                                        |
| شابک                | : 978-964-10-1348-8                                                                        |
| وضعیت فهرست نویسی   | : فیبا                                                                                     |
| موضوع               | : کارآفرینی                                                                                |
| موضوع               | : کارآفرینی -- ایران                                                                       |
| موضوع               | : دانشگاه‌ها و مدارس عالی -- جنبه‌های اجتماعی                                              |
| شناسه افزوده        | : دانشگاه آزاد اسلامی، سازمان چاپ و انتشارات                                               |
| شناسه افزوده        | : دانشگاه آزاد اسلامی، واحد کرج                                                            |
| رده بندی کنگره      | : HB۶۱۵/ج۸۸ک۸۰۲ ۱۳۹۰                                                                       |
| رده بندی دیویی      | : ۳۲۸/۰۴                                                                                   |
| شماره کتابشناسی ملی | : ۲۶۳۸۰۰۷                                                                                  |

عنوان کتاب: کارآفرینی و توسعه آن در دانشگاه

تألیف: رمضان جهانیان

ویراستار ادبی: لیلا تقوی مطلق

ناظر چاپ: رمی غفاریان

چاپ اول: ۱۳۹۱

شمارگان: ۲۰۰۰

ناشر: دانشگاه آزاد اسلامی - سازمان چاپ و انتشارات با همکاری واحد کرج

لیتوگرافی، چاپ و صحافی: سازمان چاپ و انتشارات دانشگاه آزاد اسلامی

شابک: ISBN: 978-964-10-1348-8

قیمت: ۳۸۰۰۰ریال

حق چاپ برای ناشر محفوظ است

## «فهرست مطالب»

صفحه

عنوان

## فصل اول: مفاهیم کارآفرینی

|   |                  |
|---|------------------|
| ۲ | مفاهیم کارآفرینی |
|---|------------------|

## فصل دوم: ویژگی های کارآفرینان

|      |                                                                 |
|------|-----------------------------------------------------------------|
| ۱۰   | ویژگی های کارآفرینان                                            |
| ۱۰-۲ | ( ۱-۲ ) اشخاص چگونه کارآفرین می شوند؟                           |
| ۱۴-۲ | ( ۲-۲ ) ویژگی های شخصیتی کارآفرینان                             |
| ۱۸-۲ | ( ۳-۲ ) ویژگی های روان شناسی کارآفرینان                         |
| ۲۴-۲ | ( ۴-۲ ) وجوه مشترک کارآفرینان از دیدگاه علم مدیریت و روان شناسی |
| ۲۶-۲ | ( ۵-۲ ) ویژگی های جمعیت شناختی کارآفرینان                       |

## فصل سوم: آموزش کارآفرینی در دانشگاه

|      |                                                                         |
|------|-------------------------------------------------------------------------|
| ۳۰   | آموزش کارآفرینی در دانشگاه                                              |
| ۳۰-۳ | ( ۱-۳ ) مفهوم و اهمیت آموزش کارآفرینی                                   |
| ۳۱-۳ | ( ۲-۳ ) تاریخچه آموزش کارآفرینی                                         |
| ۳۵-۳ | ( ۳-۳ ) ضرورت آموزش کارآفرینی در دانشگاه                                |
| ۳۸-۳ | ( ۴-۳ ) اهداف آموزش کارآفرینی در دانشگاه                                |
| ۳۹-۳ | ( ۵-۳ ) راهکارهای رفع موانع آموزش کارآفرینی در دانشگاه                  |
| ۴۰-۳ | ( ۶-۳ ) رهنمودهای سه گانه آموزش کارآفرینی با الهام از سیره ی پیامبر (ص) |
| ۴۱-۳ | ( ۷-۳ ) سطوح آموزش کارآفرینی در نظام آموزشی                             |
| ۴۱-۳ | ( ۸-۳ ) محتوا و روش تدریس کارآفرینی در دانشگاه ها                       |
| ۴۷-۳ | ( ۹-۳ ) رویکردهای آموزش کارآفرینی در آموزش عالی                         |

|         |                                                      |
|---------|------------------------------------------------------|
| ۵۱..... | ۳-۱۰) آموزش کارآفرینی در ایران                       |
| ۵۲..... | ۳-۱۱) فرآیند آموزش کارآفرینی                         |
| ۵۴..... | ۳-۱۲) ویژگی های آموزش کارآفرینی در دانشگاه های ایران |

### فصل چهارم: نقش دانشگاه در توسعه کارآفرینی

|         |                                                     |
|---------|-----------------------------------------------------|
| ۵۸..... | نقش دانشگاه در توسعه کارآفرینی                      |
| ۵۸..... | ۴-۱) مفهوم کارآفرینی دانشگاهی                       |
| ۶۰..... | ۴-۲) اهداف و ویژگی های دانشگاه کارآفرین             |
| ۶۳..... | ۴-۳) کارآفرینی در دانشگاه های ایران                 |
| ۶۴..... | ۴-۴) کارآفرینی و رسالت دانشگاه                      |
| ۶۸..... | ۴-۵) کارآفرینی ، اولویت دولت و رسالت دانشگاه        |
| ۶۹..... | ۴-۶) اصول توسعه کارآفرینی در دانشگاه                |
| ۷۳..... | ۴-۷) رسالت دانشگاه در توسعه کارآفرینی               |
| ۷۶..... | ۴-۸) توسعه قابلیت های کارآفرینی در مراکز آموزش عالی |
| ۷۸..... | ۴-۹) موانع و چالش های توسعه کارآفرینی در دانشگاه    |
| ۸۱..... | ۴-۱۰) فرهنگ کارآفرینی و نقش دانشگاه در توسعه آن     |

### فصل پنجم: فن آوری اطلاعات و کارآفرینی

|         |                                                                    |
|---------|--------------------------------------------------------------------|
| ۸۸..... | فن آوری اطلاعات و کارآفرینی                                        |
| ۸۸..... | ۵-۱) کارآفرینی و کسب و کار الکترونیکی                              |
| ۸۹..... | ۵-۲) نگاهی به وضعیت بهره وری از فن آوری در جهان و ایران            |
| ۹۳..... | ۵-۳) ویژگی های مؤثر فن آوری اطلاعات در کارآفرینی                   |
| ۹۵..... | ۵-۴) کارآفرینی ، موتور توسعه فن آوری اطلاعات                       |
| ۹۶..... | ۵-۵) مشارکت فن آوری اطلاعات و ارتباطات در کارآفرینی                |
| ۹۶..... | ۵-۶) ظرفیت های کارآفرینی به کارگیری آموزش الکترونیکی               |
| ۹۸..... | ۵-۷) پیامدهای بهره گیری از فن آوری اطلاعات و ارتباطات در کارآفرینی |

### فصل ششم: نقش خانواده در توسعه فرهنگ کارآفرینی

- نقش خانواده در توسعه فرهنگ کارآفرینی ..... ۱۰۴
- ۱-۶) مراحل توسعه کارآفرینی توسط خانواده ..... ۱۰۴

### فصل هفتم: اخلاق کارآفرینی

- اخلاق کارآفرینی ..... ۱۰۸
- ۱-۷) ویژگی های اخلاق کارآفرینی ..... ۱۱۰
- ۲-۷) آموزه های اخلاق اسلامی در زمینه کارآفرینی ..... ۱۱۳
- ۳-۷) عوامل اجتماعی موثر بر اخلاق کار ..... ۱۱۸
- ۴-۷) تأثیر خصوصی سازی بر اخلاق کار ..... ۱۱۹

### فصل هشتم: سرمایه اجتماعی و فرهنگ کارآفرینی

- سرمایه اجتماعی و فرهنگ کارآفرینی ..... ۱۲۳
- ۱-۸) مفهوم سرمایه اجتماعی ..... ۱۲۴
- ۲-۸) عناصر سرمایه اجتماعی ..... ۱۲۵
- ۳-۸) فرهنگ کارآفرینی ..... ۱۲۸
- ۴-۸) ویژگی های فرهنگ کارآفرینی ..... ۱۲۸

### فصل نهم: سازمان کارآفرین

- سازمان کارآفرین ..... ۱۳۳
- ۱-۹) مدیریت کارآفرینانه در تقابل با مدیریت سنتی ..... ۱۳۴
- ۲-۹) دستاوردهای عمده کارآفرینی شرکتی ..... ۱۳۵

### فصل دهم: کارآفرینی در عصر جهانی شدن

- کارآفرینی در عصر جهانی شدن ..... ۱۳۸

|          |                                           |
|----------|-------------------------------------------|
| ۱۴۰..... | ۱-۱۰ ( عوامل اصلی فرایند جهانی شدن اقتصاد |
| ۱۴۲..... | ۲-۱۰ ( مفاهیم جهانی شدن                   |
| ۱۴۴..... | ۳-۱۰ ( جهانی شدن اقتصاد و کارآفرینی       |
| ۱۴۶..... | ۴-۱۰ ( رابطه جهانی شدن و کارآفرینی        |

### فصل یازدهم: دانشگاه کارآفرین و مبتنی بر دانش

|          |                                            |
|----------|--------------------------------------------|
| ۱۵۴..... | دانشگاه کارآفرین و مبتنی بر دانش           |
| ۱۵۵..... | ۱-۱۱ ( دانشگاه نسل سوم یا دانشگاه کارآفرین |
| ۱۶۰..... | منابع و مآخذ                               |

## به نام خدا

## پیش گفتار

آموزش عالی، معرف نوع مهمی از سرمایه گذاری در منابع انسانی است که با فراهم کردن و ارتقای دانش، نگرش و مهارت های مورد نیاز افراد در زمینه های مختلف، به توسعه اقتصادی، فرهنگی، سیاسی و اجتماعی جوامع کمک می نماید. با تحولات سریع و گسترده جهان امروز، نظام های آموزش عالی با چالش هایی چون شناسایی نیازهای جدید و مهارت های لازم جهت تطبیق و اصلاح برنامه های آموزشی، پژوهشی و فرهنگی مناسب در سطح محلی، منطقه ای، ملی و جهانی، در جهت ایجاد مهارت ها، افزایش اطلاعات و دانش لازم برای ورود به بازار کار دانش آموختگان مواجه شده است. از آنجایی که ویژگی های لازم برای چنین جوامعی، خلاقیت، نوآوری و کارآفرین بودن، انعطاف پذیری و توانایی مدیریت تغییر، مهارت های ارتباطی و حساسیت اجتماعی و توانایی لازم برای پذیرش مسئولیت ها، مهارت های ذهنی، تفکر منطقی، آگاهی و درک فرهنگ های مختلف و کسب آمادگی برای بازار کار بین المللی و ... می باشد، لازم است تا با مطالعات راهبردی، به تجزیه و تحلیل نقش ها و رسالت های آموزش عالی در توسعه کارآفرینی پرداخته شود. براین اساس، در این کتاب سعی شده است تا در فصول مختلف با بررسی و شناخت مفاهیم کارآفرینی، ویژگی های کارآفرینان، آموزش کارآفرینی، نقش دانشگاه در توسعه کارآفرینی، نقش فن آوری اطلاعات در کارآفرینی، اخلاق کارآفرینی، نقش سرمایه اجتماعی در تقویت فرهنگ کارآفرینی، سازمان کارآفرین، کارآفرینی در عصر جهانی شدن و دانشگاه کارآفرین و مبتنی بر دانش، به نقش دانشگاه در توسعه کارآفرینی پرداخته شود. در نهایت، در انتظار نقدها، تذکرات، راهنمایی ها و نظرات ارزشمند خوانندگان ارجمند هستم و پیشاپیش سعی آنان را در این طریق ارج و سپاس می نهم.

دکتر رمضان جهانیان

عضو هیأت علمی دانشگاه آزاد اسلامی

واحد کرج